

Waar gaat u op stemmen?

Ok, u weet één ding zeker: voor of tegen Wilders. Maar bent u tegen, op wie stemt u dan? Op 9 juni kiest u waarschijnlijk uiteindelijk gewoon op uw gevoel.

Het punt is, onze democratie is een schijnvertoning. Politici doen alsof ze competent zijn en beloven van alles, maar de werkelijkheid is dat de overheid te complex geworden is om nog te kunnen besturen. Het is onze politici van links tot rechts gewoon boven de pet gegroeid. Alleen de meest getalenteerde krijgt soms nog iets voor elkaar. Zoals Wouter Bos de kredietcrisis tackelde. Dàt was krachtig leiderschap.

Een voorbeeld hoe ingewikkeld het allemaal is geworden. Neem de rijksbegroting, een van mijn favoriete onderwerpen. Het is mij opgevallen dat opeenvolgende Miljoenennota's heel moeilijk onderling vergelijkbaar zijn, omdat definities steeds veranderen. De vraag die ik mijzelf stelde was: hoe zit het eigenlijk met de consistentie van financiële begrippen in de Miljoenennota? Voorbeelden van begrippen: 'de collectieve sector', 'de financieringsbehoefte van het Rijk, 'uitgavenkader', enzovoorts. Iedere Miljoenennota bevat honderden van dit soort begrippen. Nu zou je toch veronderstellen dat deze begrippen door de jaren niet echt veranderen. Maar niets is minder waar; in de Miljoenennota van 2008 komen nog maar *twee* begrippen voor die ook al in de Miljoenennota van 1979 stonden. 'Voorjaarsnota' en 'Vermoedelijke Uitkomsten'. Tussen 1979 en 2008 is 98% van de financiële begrippen en definities veranderd. Het financieel woordenboek van 1979 bestaat gewoon niet meer. Anno 2008 spreken de financiële specialisten een volstrekt andere taal dan hun voorgangers van een generatie eerder. En ieder nieuw begrotingsjaar worden weer andere begrippen verzonnen en worden weer definities aangepast. Het constant veranderen van de definities van de financiële werkelijkheid maakt de controle op de overheidsuitgaven zelfs voor een goed opgeleide leek, want dat is de gemiddelde politicus per slot van rekening, volstrekt ondoenlijk. De rijksbegroting, het hart van het overheidssysteem, het is abacadabra voor onze politici.

Deze complexiteit is leuk voor de mensen die er hun brood mee verdienen. Maar voor de mensen die de overheid echt nodig hebben omdat die hun reële, alledaagse problemen moet oplossen, voor die mensen geldt: Jammer dan, pech gehad! Op wie stemmen zij?

27 maart 2010